

Сьогодні стан української банківської системи викликає серйозне занепокоєння. Криза загострила ситуацію з доступом до кредитних ресурсів. Держава приймає заходи для підвищення капіталізації банківської системи, але це відбувається без її консолідації. Слід зазначити, що кризові явища в банківській сфері є результатом викривленої сегментації банківської системи, яка була стихійно орієнтована на максимальне отримання прибутку (домінування споживчого кредитування, короткострокових позик), не враховуючи інтереси національної економіки. Без ефективної сегментації банківської системи неможливе ефективне управління всією банківською системою, а без ефективного управління зростання системи несе загрози. Управління на основі ефективної сегментації дозволить банківській системі бути відкритою для реального сектора економіки і розвиватися на базі його позитивної динаміки.

Вихід з кризи та розвиток банківської системи забезпечить не тільки приріст активів та ліквідності, а й надання процесу трансформації банківських інститутів сучасних форм, які б відповідали потребам країни на даному етапі розвитку і забезпечували її пріоритети в майбутньому.

Таким чином, необхідність чіткого сегментування банківської системи є не самоціллю, а фундаментом для ефективного регулювання та управління системою та її складовими суб'єктами.

УДК 330.341.1

Г. В. Цадо, аспірантка
кафедри міжнародних фінансів,
Дніпропетровський національний
університет ім. О. Гончара

РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В умовах структурної перебудови економіки України виключно важливого значення набуває активізація інноваційної та інвестиційної діяльності. Результати фундаментальних досліджень українських і зарубіжних вчених свідчать про те, що процес економічного зростання зумовлюється обсягом і темпами зростання обсягів інвестицій, їхньою структурою і якісними характеристи-

ками. Незважаючи на деяке пожвавлення інвестиційно-інноваційних процесів в Україні, позитивні тенденції в інвестиційній сфері ще не набули стійкого характеру. Крім того, в умовах трансформації економічних відносин діють чинники, що стимулюють розвиток інвестиційної та інноваційної діяльності [1].

Інновації є визначальним чинником економічного зростання: без активізації інноваційних процесів неможливе відновлення виробничого потенціалу, підвищення ефективності виробництва, зростання ВВП і поліпшення добробуту населення. Тому найважливішою задачею сучасного етапу ринкової трансформації економіки України є удосконалення механізмів державного регулювання і стимулювання інноваційно-інвестиційних процесів.

Значний внесок у розв'язання проблеми управління інноваційно-інвестиційною діяльністю зробили праці вітчизняних і зарубіжних вчених і практиків, таких як В.П. Александрова, Г. А. Андрощук, Ю. М. Бажал, А. Е. Воронкова, В. М. Гесц, А. С. Гальчинський, Г. К. Губерна, В. В. Дорофійко, П. Н. Завлін, С. В. Захарін, С. Д. Ільєнкова, Д. І. Кокурін, М. І. Крупка, В. П. Кухар, І. І. Лукінов, Д. С. Львів, І. П. Макаренко, Б. Є. Патон, О. С. Поважний, С. Ф. Поважний, О. С. Попович, А. П. Савченко, Б. Санто [2].

Однак проблема співвідношення і взаємозв'язку інновацій та інвестицій вимагає окремого аналізу. Як правило, саме інвестиція є безпосереднім носієм інновації, отже, реалізація інноваційної політики в несприятливому інвестиційному кліматі практично неможлива.

Між тим теоретично інновація без інвестиції також може мати місце, зокрема, поліпшуюча інновація може бути здійснена в організаційно-збутовій, і навіть у технологічній сфері (без заміни основних фондів) — у вигляді інвестицій у людський капітал (перенавчання працівників, підвищення кваліфікації у сфері комерційної діяльності тощо), або у сферах інформаційного чи інфраструктурного забезпечення. Таким чином, саме в ресурсодефіцитній економіці з ознаками несприятливого інвестиційного клімату особливо важливою є виважена стимулююча політика держави в інноваційній сфері [3].

Втручання держави в інвестиційні процеси пов'язане з тим, що інвестиції носять, в основному, ризикований характер. Віддача від вкладення капіталу в інновації має мало спільного з гарантованими виплатами позичкового відсотку на капітал чи дивіденду на акції.

Державна інноваційна політика має різні форми — адміністративно-відомча форма, у вигляді прямого дотаційного фінансування, яке здійснюється відповідно до спеціальних законів; програмно-цільова форма державного регулювання передбачає контрактне фінансування цільових програм, прямі заходи держави щодо створення консорціумів, інженерних центрів, наукових і технологічних парків та інших формувань, в умовах яких реалізуються складні інноваційні ідеї.

До основних заходів інноваційного характеру на рівні держави необхідно віднести: використання механізму державних замовлень із гарантованою оплатою, заходи стимулювання експорту, в тому числі придбання нових патентів, ліцензій, видів обладнання; тарифну політику з обмеженням імпорту на деякі види товарів з метою захисту окремих галузей національної промисловості, створення на підприємствах маркетингових підрозділів та забезпечення взаємодії форм та методів їх діяльності з науковими та виробничими підрозділами [4].

Не кожна країна може дозволити собі інноваційний шлях розвитку. Головними умовами саме такого шляху є високий науковий, науково-технічний та виробничий потенціал, висококваліфіковані виробничі сили, достатня законодавча база, стимулююча інноваційні процеси, певні кошти. Створення єдиної системи управління інноваційно-інвестиційними процесами на державному рівні дасть змогу покращити рівень національної економіки. Тому можна сподіватися, що державна політика стане націленою на створення гідних умов для розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності, що стане достатньою передумовою для швидкого наближення України до соціально-економічного рівня розвинутих країн.

Література

1. *Терещенко М. А.* Державне регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні / М. А. Терещенко // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 11. — С. 5—6
2. *Петрушевська В. В.* Механізми державного регулювання і стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності в матеріальному виробництві: дис. канд. наук з держ. упр. — Донецький державний університет управління, 2005. — С. 20
3. *Гоптаренко Ю.* Правові засади побудови інноваційно-інвестиційної моделі в Україні / Ю. Гоптаренко // Юридичний журнал. — 2004. — № 6.
4. *Прушківський В. Г.* Формування системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю промисловості на державному рівні / В. Г. Прушківський // Інвестиції: практика та досвід. — 2008. — № 9. — С. 2—4.